

державних цінностей в єдиній системі. Перспективність досліджень та реалізації цього підходу в управлінні зумовлена прагненням уникнути тотальних військових, екологічних, економічних світових катаклізм.

Література

1. Варій М. Й. Загальна психологія: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: «Центр учбової літератури», 2007. 968 с.
2. Вільна енциклопедія «Вікіпедія». URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki>.
3. Енциклопедичний словник з державного управління: довідк. вид. уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 819 с.
4. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема: навч. посібник / Ю. М. Бажал та ін.; за заг. ред. Ю. М. Бажала. Київ: Пульсари, 2015. 278 с.
5. Кремень В.Г. Інноваційність як вимога часу. URL: <http://znannya.org.ua/index.php/novini-znannya/nauka-i-suspilstvo/56-filosofiya/286-innovatsijnist-yak-vimoga-chasu> (дата звернення 10.04.2020)
6. Мала Н. Креативність як складова ефективного управління. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2011. № 704 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - С. 18–23 - URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12412/1/004_Kreativn%D1%96st%20jak%20sk_18_23_704.pdf
7. Тригоб'юк С.С. Стратегічне мислення як основа сучасного стратегічного планування. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Львів, 2008. № 633. – С. 718-720 - URL: vlp.com.ua/files/103.pdf
8. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.
9. Щокін Г. Закони організації. Персонал. 2005, №11 с. 64-69.

Корнєєва Т. С., асистент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

КОМПЛЕКСНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПРАЦІ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Підвищення ефективності праці безпосередньо пов'язане з головною метою суспільства – забезпечення економічного зростання, яке визначається збільшенням валового внутрішнього продукту (ВВП) як у цілому, так і на душу населення. Збільшення кількості товарів і послуг у процесі економічного зростання забезпечує населенню країни більш високий рівень життя. Економічне зростання надає людям ширші можливості вибору занять, роботи і відпочинку.

На успіх господарської діяльності підприємств машинобудування

впливають багато чинників, таких як технічні, трудові, економічні, інвестиційні, інноваційні, інформаційні, організаційні. Без ефективного управління ними неможливо досягти довгострокових конкурентних переваг та підвищити ефективність праці підприємств. Знання чинників ефективності праці й механізму їх дії дозволяє цілеспрямовано впливати на досягнення необхідних результатів.

Було з'ясовано, що недостатньо уваги приділено комплексному механізму управління ефективністю праці, який би враховував матеріально-технічні, трудові, інвестиційні, інноваційні, інформаційні, соціально-економічні, організаційно-економічні чинники з урахуванням сучасних тенденцій постіндустріального суспільства.

На ефективність праці впливає безліч чинників, тому цей показник є інтегрованим, багатофакторним.

Основні чинники зростання ефективності праці діляться на:

1) техніко-технологічні; 2) трудові; 3) наукові; 4) інформаційні; 5) природні; 6) організаційні; 7) техніко-економічні; 8) власницькі; 9) управлінські; 10) структурні; 11) організаційно-економічні [1, с. 17-21].

До техніко-технологічних чинників належать впровадження нової техніки (насамперед автоматизованого виробництва на базі новітніх комп'ютерів, інтелектуальних роботів тощо) і технології (лазерної, плазмової та ін.).

До трудових — підвищення загальноосвітнього, професійно-кваліфікаційного рівнів людини-працівника, поліпшення умов її праці, розвиток творчих та організаторських здібностей тощо.

До наукових — поява принципово нових наукових винаходів та їх впровадження у виробництво, інтеграція науки у виробництво (що виражається у створенні науково-виробничих об'єднань, наукових лабораторій на крупних підприємствах, розширенні меж сукупного працівника за рахунок включення до їх складу спеціалістів з "ноу-хау", науковців та ін.).

До інформаційних — впровадження новітніх систем зв'язку на рівні компанії, фірми тощо та можливість отримання всебічної науково-технічної, фінансової та інших видів інформації, процес інформатизації тощо.

До природних — використання нових видів енергії та енергоносіїв (ядерної, сонячної, вітрової та ін.) і поліпшення якості існуючих, раціональне використання природних ресурсів.

До організаційних — впровадження на підприємстві нових форм і методів організації виробництва і праці (наприклад, системи збагачення змісту праці, системи Мейо, нових форм і систем заробітної плати тощо). Організаційні фактори покликані поліпшити взаємодію людини з іншими елементами продуктивних сил (засобами і предметами праці та ін.), а також з навколишнім середовищем.

До техніко-економічних чинників належать поглиблення всіх форм суспільного поділу праці (загального, часткового й одиничного), досягнення оптимальних обсягів концентрації виробництва тощо.

До організаційно-економічних — поліпшення якості управлінської праці менеджерів, маркетингових досліджень та ін.

Перелічені чинники діють у межах технологічного способу виробництва і можуть бути конкретизовані на менш обсягові.

На основі проведеного аналізу літературних джерел з питання впливу чинників на ефективність праці були виявлені ряд недоліків: авторами розглядаються чинники на рівні підприємств без урахування комплексного підходу до аналізу основних видів ресурсів. Це є підставою для вдосконалення класифікації чинників.

Наукові дослідження з проблем ефективності праці як складної соціально-економічної категорії здійснюються і сьогодні, проте відсутній єдиний комплексний підхід до визначення чинників ефективності праці та нечітко формалізовані методики оцінки ефективності праці на підприємстві.

Література

1. Погорелова Т.О. Аналіз факторів, які впливають на ефективність праці персоналу підприємства. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Економічні науки. Х.: НТУ «ХПІ», 2016. № 27 (1199). 21 с.

2. Турчина В.М. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю праці: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.07. Київ, 2013. 24 с.

3. Шапиро С.А., Шилаев А.В. Факторы повышения эффективности труда персонала: монография. М.: ИД «АТИСО», 2012. 222 с.

Кривдик В. І., аспірант
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГНУЧКОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

З точки зору безпекології застосування тих чи інших технологій управління повинно бути спрямовано не лише на зміцнення конкурентних позицій підприємства та покращення його фінансових показників, а й на забезпечення безпеки його функціонування за рахунок захисту від внутрішніх і зовнішніх загроз та підвищення його адаптивних можливостей.

З 1993 року Bain&Company проводить дослідження щодо популярності інструментів управління та існуючих тенденцій (ManagementTools&Trends) на підставі опитування керівників організацій по всьому світу. Основною ціллю дослідження є надати менеджерам необхідну інформацію щодо можливостей інтеграції інструментів управління, що сприятимуть підвищенню загальної ефективності управління організаціями. У 2017 році в числі 10 кращих інструментів управління, стратегічне планування займає перше місце на основі глобального використання організаціями.

Як свідчать дані досліджень «ManagementTools&Trends 2017» [1] у 2017 році 48% респондентів використовують такий інструмент, як стратегічне планування, а у 2006 році 88% менеджерів використовували його. Друге місце